

SINTEZA
 obiecțiilor și propunerilor la proiectul hotărârii de Guvern
 privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare prealabilă și consultare publică			
Agenția de Guvernare Electronică <i>Nr. 3007 – 082</i> <i>din 07.04.2026</i>	1.	La proiectul Conceptului: 1. Pct. 7 propunem a fi redactat cu următorul cuprins: „7. Prezentul Concept utilizează noțiunile prevăzute în Codul Subsolului nr. 246/2024, precum și noțiuni proprii.”;	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat
	2.	2. Pct. 14 urmează a fi completat cu trimiterea la „Hotărârea Guvernului nr. 677/2025 cu privire la consolidarea accesului la serviciile publice electronice în cadrul Portalului guvernamental integrat EVO utilizat la prestarea serviciilor publice electronice și aprobarea măsurilor necesare pentru implementarea modelului unitar de design.”.	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat
	3.	3. Subpct. 15.3 propunem a fi exclus, având în vedere conținutul similar al acestuia cu norma de la subpct. 15.2.	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat
	4.	4. La subpct. 16.2, precum și pe tot parcursul textului proiectului recomandăm utilizarea abrevierii corespunzătoare prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), și anume „platforma MConnect”, obiecție valabilă pentru alte trimiteri sau abrevieri.	Se acceptă, proiectul a fost ajustat
	5.	5. La Capitolul VII: 5.1 În conformitate cu prevederile pct. 2.2.7 din Anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006”, obiectele informaționale care sunt împrumutate din alte sisteme urmează să fie reglementate expres în textul proiectului. În acest, pentru obiectele informaționale împrumutate urmează a fi prevăzute identificatorul descris în sistemul/resursa informațională din care este	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat

împrumutat cum ar fi IDNP pentru persoanele fizice și respectiv IDNO pentru unitățile de drept. În acest sens și pct. 35 urmează a fi ajustat corespunzător.

5.2 Pct. 37 propunem a fi redat cu următorul cuprins: „37. Pentru schimbul de date, SI TSMUE interacționează, prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect), inclusiv cu utilizarea MConnect Events prin interfețe de programare a aplicațiilor (API), pentru expunerea evenimentelor în timp real în contextul realizării serviciilor proactive, cu următoarele resurse și sisteme informaționale:”

5.3 Pct. 38 urmează a fi redat cu următorul cuprins: „38. SI TSMUE va interacționa cu următoarele sistem informaționale partajate:” și completat cu un subpct. nou care să reglementeze interacțiunea cu Portalul guvernamental integrat EVO, în vederea gestionării notificărilor emise în cadrul SI TSMUE pentru persoane juridice.

5.4 La finalul Capitolului se propune introducerea unui punct nou cu următorul cuprins: „xx. În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, Agenția de Mediu înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „Catalogul semantic”;

6. Capitolul VIII urmează a fi completat cu norme aferente implementării modelului unitar de design în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025. Astfel, conform prevederilor pct. 4, 6 și 7 din Hotărârea menționată, Ministerele, Cancelaria de Stat, alte autorități centrale și structurile din subordinea lor, prestatorii de servicii publice - vor utiliza modelul unitar de design în toate etapele de proiectare, dezvoltare și actualizare a resurselor și sistemelor informaționale destinate prestării serviciilor publice electronice, precum și vor aplica modelul unitar de design la crearea sau dezvoltarea altor resurse și sisteme informaționale de stat care nu sunt destinate prestării serviciilor publice electronice sau la crearea și dezvoltarea noilor site-uri web oficiale.

În acest sens, propunem următoarea redacție: „xx. La dezvoltarea SI TSMUE a fost implementat modelul unitar de design în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 677/2025.”; precum și normă aferentă implementării Hotărârea Guvernului nr. 414/20112 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

administrării sistemelor informaționale de stat în partea ce ține de găzduirea SI TSMUE: „XX. SI TSMUE va fi găzduit pe platforma tehnologică comună (MCloud).”

7.

7. Capitolul IX urmează a fi redactat în corespundere cu prevederile pct. 2.2.9 din Anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al softwareului” RT 38370656-002:2006” și anume descrierea „cerințelor generale față de securitatea informațională a sistemului” și „măsurile de bază privind asigurarea securității informaționale a sistemului”.

În acest sens, normele acestui capitol urmează a fi redactate după următorul cuprins: „SI TSMUE asigură realizarea următoarelor obiective de securitate:

1) autentificarea – garantează că zonele restricționate ale SI TSMUE vor fi accesibile doar utilizatorilor cu o identitate verificată prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

2) autorizarea – garantează că utilizatorii autentificați prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) pot accesa serviciile și datele care corespund drepturilor lor de acces.

În cadrul SI TSMUE se asigură generarea și păstrarea înregistrărilor de audit ale securității pentru operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal în condițiile cadrului normativ în materie de protecție a datelor cu caracter personal. SI TSMUE va utiliza funcționalitatea de autentificare doar prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

Utilizatorii SI TSMUE vor fi autorizați să acceseze doar blocurile funcționale și datele pentru care au permisiunile necesare, conform rolurilor fiecăruia. Utilizatorii și rolurile acestora vor fi gestionate prin intermediul serviciului MPass. SI TSMUE va prelua rolurile utilizatorilor din serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

O necesitate importantă legată de securitate este necesitatea păstrării înregistrărilor de audit pentru analiza integrității SI TSMUE și pentru monitorizarea activității utilizatorilor. SI TSMUE se va baza pe un mecanism de înregistrări de audit dublu (intern și cu utilizarea serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), ce urmează practicile internaționale.”

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat și
completat conform propunerilor

	Avizare	
1. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Nr. 1.4/1062/26 din 08.06.2026	Prin prezenta, în ordinea examinării proiectului de hotărâre <i>privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026)</i>, I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele propuneri și obiecții. La proiectul de hotărâre: 1. În clauza de aprobare: 1.1. după textul „art. 22” se va completa cu textul „lit. c) și”, având în vedere atribuția Guvernului de aprobare a creării sistemelor și resurselor informaționale de stat; 1.2. se va exclude textul „și al art.16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 354), cu modificările ulterioare”, întrucât proiectul de hotărâre nu conține prevederi despre instituirea vreunui Registru. 2. În contextul aceluiași argument de la sbp. 1.1, proiectul de hotărâre se va completa cu o nouă prevedere, având următorul cuprins: „1. Se creează Sistemul Informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase”. 3. Se va completa cu o prevedere care să stabilească responsabilitatea elaborării și aprobării Regulamentului resurselor informaționale ținute pe Sistemul informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase, în conformitate cu art. 76 alin. (2) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și art. 47 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. 4. La Contrasemnatori se va indica inclusiv Viceprim-ministrul, ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării, reieșind din misiunea ministerului și pct. 9 sbp. 9 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, aprobat prin Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.143/2021.	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat și completat conform propunerilor Se acceptă, proiectul de act normativ a fost completat Se acceptă parțial, MM prin Codul Subsolului nr.246/2024 și alte actele normative, inclusiv Regulamentul de organizare și funcționare a MM are responsabilitatea elaborării și aprobării Regulamentului resurselor informaționale, inclusiv ale SI TSMUE, prin urmare astfel de prevedere nu va fi inclusă. Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat și completat conform propunerilor

La proiectul Conceptului sistemului informațional de trasabilitatea substanțelor minerale utile extrase:

5. La pct. 7, după textul „*Codul Subsolului nr. 246/2024*” se va completa cu textul „*și Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat*”.

6. Se va exclude sbp. 14.2. Potrivit art. 76 alin. (2) lit. a), din Legea nr. 467/2003, conceptul sistemului informațional definește: spațiul funcțional, structura organizatorică, spațiul informațional, spațiul tehnologic, ecuritatea sistemului informațional și protecția informației. În acest context, revederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre nu reglementează aspecte ce urmează a fi descrise în Conceptul sistemului informațional de trasabilitatea substanțelor minerale utile extrase, ci aspecte aferente constituirii, ținerii, administrării și funcționării registrelor. Prin urmare, includerea acestei legi în lista actelor normative care fundamentează Conceptul sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase nu este necesară. Actul normativ respectiv va constitui temei juridic relevant la elaborarea și aprobarea Regulamentului resursei informaționale formate și gestionate în cadrul sistemului informațional.

7. La sbp. 14.5, numărul „1412” se va substitui cu numărul „148”.

8. La sbp. 14.9, numărul „1212” se va substitui cu numărul „128”.

9. La sbp. 14.11, numărul „7012” se va substitui cu numărul „708”.

10. La sbp. 14.21, numărul „712” se va substitui cu numărul „78”.

11. Cu referire la punctele 24, 25 și 26, subliniem că conform art. 9 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, registratorii, furnizorii și destinatarii reprezintă subiecți ai raporturilor juridice în domeniul registrelor. Or, potrivit art. 7 alin. (2) din Legea nr. 467/2003, subiecți ai raporturilor juridice în domeniul creării, administrării, mentenanței, dezvoltării și utilizării sistemelor informaționale de stat sunt:

- a) proprietarul sistemului informațional;
- b) posesorul sistemului informațional;
- c) deținătorul sistemului informațional;
- d) administratorul tehnic al sistemului informațional;
- e) utilizatorii sistemului informațional.

Prin urmare, prevederile de la punctele 24-26 se vor expune într-un singur punct, după cum urmează:

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat și
completat conform propunerilor

Se acceptă, proiectul a fost ajustat
Se acceptă, proiectul a fost ajustat
Se acceptă, proiectul a fost ajustat
Se acceptă, proiectul a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat și
completat conform propunerilor

„24. Utilizatorii SI TSMUE sunt: registratorii, furnizorii datelor și destinatarii.

24.1. Registratorii SI TSMUE sunt Ministerul Mediului, Agenția de Mediu, entitățile de cercetare și inovare geologică, cercetătorii și consilierii în domeniul resurselor minerale.

24.2. Furnizorii datelor în SI TSMUE sunt Agenția de Mediu, operatorii economici titulari de autorizații, entitățile de cercetare și inovare. Aceștia trebuie să asigure corectitudinea și autenticitatea datelor încărcate în sistem și să actualizeze informațiile conform legislației.

24.3. Destinatarii datelor din SI TSMUE sunt persoanele fizice sau juridice autentificate deținători de autorizații de folosire a subsolului, organe de ocrotire a normelor de drept; care utilizează resursele sistemului pentru monitorizarea și gestionarea trasabilității substanțelor minerale utile, conform legislației.”.

12. Se vor exclude punctele 27 și 28 întrucât prevederile acestora depășesc obiectul de reglementare al Conceptului, urmând să fie incluse în viitorul Regulament al resurselor informaționale ținute pe Sistemul informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase.

13. La subpunctele 33.1.6, 36.1.2, 36.5.3, 36.6.1 și pct. 52, se operează cu noțiunile: administrator, administratorul SI TSMUE, administratorul de sistem. Astfel, pentru a nu crea confuzii ulterioare între noțiunile respective cu noțiunea de administrator tehnic, se va specifica expres cine exercită rolurile de „administrator, administrator SI TSMUE, administrator de sistem”. Or, administratorul tehnic al SI TSMUE va exercita atribuțiile în conformitate cu Regulamentul privind administrarea tehnică și menținerea resurselor și sistemelor informaționale de stat aprobat prin Anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 414/2018.

14. Se va revizui cuprinsul sbp. 38.6, întrucât redacția actuală nu este clară.

15. Pct. 47 se va expune în redacție nouă, după cum urmează: „47. SI TSMUE utilizează platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container, care presupune utilizarea rațională a resurselor, și este găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud).”.

16. Se va exclude pct. 56, întrucât prevederea respectivă a fost încorporată în pct. 47.

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat cu
cuvântul deținătorul (Agenția de Mediu)

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat
Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

	17. La pct. 65, sintagma „<i>mijloace software și hardware</i>” se va substitui cu sintagma „<i>resurse de tehnologie informațională</i>” la forma gramaticală corespunzătoare, consecvent pct. 4 sbp. 3) din Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud). Suplimentar, se va completa compartimentul 4.2. din Nota de fundamentare cu următorul text: <i>„Posesorul SI TSMUE urmează să estimeze și să prezinte către Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea SI TSMUE pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), pentru 6, 12, 18 luni. În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare.</i> <i>Urmare a dării în exploatare a SI TSMUE, Posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică și menținerea SI TSMUE, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea SI TSMUE, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SI TSMUE care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.”.</i>	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat și completat conform propunerilor Se acceptă, Nota de fundamentare a fost ajustată și completată conform propunerilor
2. Agenția de Guvernare Electronică Nr. 3007 – 188 din 12.06.2026	Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare – IP AGE) a examinat proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026), autor – Ministerul Mediului, prezentat spre avizare, și comunică următoarele. Apreciam că, la definitivarea versiunii inițiale a proiectului, autorul a acceptat și a integrat în textul proiectului de Concept majoritatea obiecțiilor și propunerilor formulate la etapa coordonării prealabile a proiectului, prin avizul IP AGE nr. 3007-082 din 07.04.2026. Totodată, în urma examinării textului prezentat spre avizare, în limitele competențelor, formulăm următoarele obiecții și propuneri: <i>La proiectul de hotărâre a Guvernului:</i>	Se ia act

1. **Pct. 2** de perfecționat redacțional, în scopul aducerii în concordanță cu prevederile art. art. 72 alin. (2) din Legea 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. Propunem expunerea punctului respectiv cu următorul conținut: „2. *Ministerul Mediului va asigura condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea Sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase.*”.

La proiectul de Concept al SI TSMUE:

2. La **pct. 12**, principiile fundamentale, la **sbp. 12.2** și **sbp. 12.6**, cuprind atât „principiul accesibilității și transparenței”, cât și un „principiu al transparenței” distinct, cu conținut parțial suprapus, motiv pentru care recomandăm comasarea acestora în vederea evitării redundanței normative.

3. La **pct. 14**, care enumeră cadrul normativ aplicabil în domeniul informatizării, se atestă mai multe erori de redactare a numerelor și a anilor unor acte normative, care urmează a fi verificate și corectate.

Astfel: 2.1. la **sbp. 14.3**, trimiterea la „Legea nr. 142/20112 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate” se va reda corect ca „Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate”;

2.2. de asemenea, trimiterele la „Legea nr. 1412/2023 privind accesul la informațiile de interes public”, la „Hotărârea Guvernului nr. 1212/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud)”, la „Hotărârea Guvernului nr. 7012/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)” și la „Hotărârea Guvernului nr. 414/20112 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat” conțin numere și/sau ani redactați eronat, motiv pentru care numerele și anii respectivelor acte normative urmează a fi verificați și redați în conformitate cu sursele oficiale;

2.3. la **sbp. 14.21**, trimiterea la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului”, indicată ca „RT 352370656 002:2006”, se va reda corect ca „RT 38370656-002:2006”.

4. **Sbp. 16.2** se propune de perfecționat redacțional și de expus cu următorul conținut: „16.2. *asigurarea interoperabilității prin efectuarea schimbului de date cu resursele și sistemele informaționale de stat relevante*”.

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost modificat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
au fost verificate și corectate erorile privind
numerele și anii actelor normative

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost supus

prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) pentru: ”.

5. **Sbp. 33.1 și 33.2** considerăm necesar de revizuit, în scopul aducerii în concordanță cu pct. 2.2.7 din Anexa 3 la Reglementarea tehnică RT 38370656-002:2006 „Procese ciclului de viață al software-ului”, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006, care prevede că este necesar de determinat dacă obiectul informațional al unui sistem informațional este propriu (adică, el este inițial luat în considerație și identificat în sistemul dat) sau *împrumutat* (adică, *este luat împreună cu identificatorul din alt sistem și în acest caz nu se admite modificarea identificatorului*, iar setul de atribute și lista de evenimente pot fi împrumutate parțial și/sau completate); apoi se descrie structura identificatorului pentru fiecare obiect, atât pentru cel propriu, cât și pentru cel împrumutat. În acest context:

3.1. **Sbp. 33.1.1 – 33.1.3** urmează să fie revizuite, comasate într-un singur punct, care va avea următorul conținut: „*33.1.1. identificatorul obiectului informațional „utilizator autentificat” - numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) din Registrul de stat al populației;*”.

3.2. Subsecvent, considerăm că la **sbp. 33.1.6**, care se referă la rolul în sistem al utilizatorului autentificat, sintagma „operator economic” necesită să fie exclusă, acesta reprezentând un obiect informațional distinct al SI TRMUE – conform pct. 33.2 din proiectul de Concept.

3.3. **Sbp. 33.2.1 și 33.2.3** urmează a fi revizuite, comasate într-un singur punct, care va avea următorul conținut: „*33.2.1. identificatorul obiectului informațional „operator economic” - numărul de identificare de stat al unității de drept (IDNO) din Registrul de stat al unităților de drept;*”.

6. La **pct. 37** textul „platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect)” să se substituie cu textul „platformei de interoperabilitate (MConnect)”, utilizând denumirea exactă a acesteia din Hotărârea Guvernului nr. 211/2019.

7. La **sbp. 38.6**, deși autorul a preluat redacția propusă a normei introductive și a completat lista cu un subpunct distinct destinat Portalului guvernamental integrat EVO, textul subpunctului respectiv este redactat eronat și incomplet, fiind omise denumirea completă a portalului și obiectul interacțiunii. În acest sens, propunem ca subpunctul respectiv să fie expus cu următorul conținut: „*38.6. Portalul guvernamental integrat EVO –*

modificărilor, conform propunerilor

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost revizuit

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost revizuit și
comasate p-le 33.1.1 și 33.1.3

Se acceptă,
sintagma „operator economic” a fost omisă

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost revizuit și
comasate p-le 33.1.2 și 33.1.3

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost supus
modificărilor, conform propunerilor

	<i>pentru gestionarea notificărilor emise în cadrul SI TSMUE destinate persoanelor juridice.”.</i> 8. La pct. 47 de indicat denumirea completă a platformei respective - „<i>platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud)</i>”, conform Hotărârii Guvernului nr. 128/2014. 9. Pentru asigurarea conformității cu cerințele de tehnică legislativă, semnalăm și câteva inexactități redacționale care urmează a fi remediate. Denumirea sistemului din titlul Secțiunii 1 a Capitolului VII și din titlul Capitolului IX, este redată eronat ca „SI TRMUE”, urmând a fi corectată în „SI TSMUE”.	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, titlul Secțiunii 1 a Capitolului VII și din titlul Capitolului IX au fost corectate
3. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal <i>Nr. 04-01/2147 din 16.06.2026</i>	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a examinat proiectul de hotărâre <i>privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026)</i>, autor – Ministerul Mediului și, reieșind din competențele funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act
4. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Nr. 12 – 3317 din 17.06.2026</i>	Ca urmare a examinării <i>proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026)</i>, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele: La pct. 13.3, 14.3, 14.5, 14.8, 14.9, 14.11, 14.12 și 14.20 din proiectul Conceptului, au fost identificate erori privind indicarea numărului și/sau anului unor acte normative, fapt ce afectează corectitudinea referințelor normative utilizate în proiect. În acest sens, proiectul urmează a fi revizuit și ajustat prin indicarea corectă a denumirii, numărului și anului actelor normative la care se face trimitere, în conformitate cu cerințele art. 55 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia trimiterea la un act normativ se realizează prin indicarea denumirii, numărului și anului adoptării, aprobării sau emiterii actului citat.	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat
5. Ministerul Dezvoltării	Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase	

**Economice și
Digitalizării**
Nr. 13/2-2049 din
17.06.2026

(număr unic 551/MM/2026) remis spre avizare, conform competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

La proiectul Hotărârii

În vederea asigurării conformității cu prevederile art. 22 lit. c) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, se impune completarea textului proiectului prin introducerea unui punct nou, (fapt ce va genera reindexarea subsecventă a structurii textului), după cum urmează: „1. Se instituie Sistemul informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase.”.

Referitor la pct. 2 (renumerotat ca pct. 3), reiterăm că normele imperative ale art. 7 2 alin. (2) din Legea nr. 467/2003 stipulează în mod expres că atribuțiile posesorului vizează în mod nemijlocit sistemul informațional ca entitate tehnică, nu conceptul structural al acestuia. Prin urmare, pentru a asigura corelarea normativă, se propune expunerea pct. 2 în următoarea redacție: „3. Ministerul Mediului va asigura condițiile juridice, financiare și organizatorice necesare pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea Sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase.”.

La Conceptul Sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase

În scopul respectării exigențelor de claritate și concizie normativă, cât și eliminare a redundanțelor, atenționăm că în pct. 5 se conține două enunțuri: scopul SI și una din cerințele funcționale a SI.

În acest sens, reamintim că potrivit prevederilor pct. 2.2.2. din Anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 352370656 002:2006 aprobată prin Ordinul Ministrului Dezvoltării Informaționale nr.712/2006, în Capitolul II Dispoziții generale, se vor expune succint: destinația și scopul SI, iar cerințele funcționale a SI se vor expune la Capitolul IV Spațiul funcțional al SI. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova urmare raționamentelor menționate supra, pct. 5 se propune în următoarea redacție: „5. Scopul creării SI TSMUE constă în constituirea unei resurse informaționale menite să asigure monitorizarea fluxului complex al substanțelor minerale utile extrase: de la extragere și transport, până la prelucrare, valorificare și comercializare.”. Conform prevederilor reglementării tehnice vizate supra,

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost completat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat
conform propunerilor

	pct. 6 care conține definiția SI se va expune înaintea pct. 5. Pct. 16 urmează a fi revizuit în scopul delimitării clare a funcției de evidență a datelor (formare a bazei de date) de cea de administrare a acestora. Cu referire la sintagmele utilizate „formarea BD” și „înregistrarea datelor”, recomandăm, în funcție de contextul tehnico-juridic al utilizării, înlocuirea acestora pe tot cuprinsul Conceptului cu sintagmele „luarea la evidență primară” și/sau după caz „actualizarea datelor”. Cu referire la procedura de radiere a datelor reglementată la pct. 15.1, reiterăm necesitatea instituirii unei clauze distincte care să specifice expres că radierea datelor presupune exclusiv modificarea statutului operațional al acestora, iar nu eliminarea (distrugerea) lor fizică din cadrul sistemului. În context, informăm despre obligativitatea dotării fiecărui obiect informațional menționat la pct. 33 cu un atribut structural obligatoriu denumit „statut”. Acesta are rolul de a reflecta starea operațională sau juridică actuală a obiectului, în strânsă corelare cu natura sa specifică, de exemplu, „activ”, „modificat”, „arhivat”, „radiat”.	Se acceptă, Pct 16 a fost revizut prin prisma propunerilor înaintate Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă parțial, La etapa elaborării și aprobării Conceptului, acest statut are caracter convențional. Reglementarea expresă a acestuia va fi inclusă în prevederile Regulamentului.
6. Ministerul Finanțelor Nr. 09/2- 03/434/972 Din 19.06.2026	La solicitarea Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-2489-18-69-1434 din 02 iunie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat proiectului Hotărârii Guvernului <i>privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026)</i> și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. La proiectul de hotărâre Proiectul hotărârii urmează a fi redactat pe tot parcursul textului în vederea eliminării greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, pentru a asigura respectarea prevederilor art. 54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Totodată, se propune completarea proiectului cu un punct nou care să stabilească entitatea și termenul de prezentare Guvernului spre aprobare a proiectului Regulamentului resursei informaționale formate de SI TSMUE (Sistemul informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase), spre exemplu: „<i>Ministerul Mediului, în termen de „n” luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va prezenta Guvernului spre adoptare actul normativ privind instituirea Sistemului informațional de</i>	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost redactat în vederea eliminării greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație Se acceptă, proiectul de act normativ a fost completat cu prevederile propuse

trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase și aprobarea Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase". Obligația de a indica în proiectul de act normativ privind aprobarea Conceptului unui sistem informațional, a termenului de elaborare și prezentare spre aprobare a Regulamentului resursei informaționale rezidă din prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (art. 76 și art. 22 lit. d)).

La Conceptul Sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase din anexă la proiectul de hotărâre

La punctul 14, se propune completarea textului cu un subpunct nou, care va reflecta prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, cu numerotarea corespunzătoare.

Concomitent, se propun unele ajustări la textul proiectului hotărârii, și anume:

- *la subpunctul 14.3.* în loc de anul „20112” se va indica anul „2018”;
- *la subpunctul 14.5.* în loc de nr. „1412” se va indica nr. „148”;
- *la subpunctul 14.9.* în loc de nr. „1212” se va indica nr. „128”;
- *la subpunctul 14.12.* în loc de anul „20112” se va indica anul „2018”;
- *la subpunctul 14.21.* în loc de nr. „712” se va indica nr. „78”.

Completarea propusă este imperativă, deoarece sistemul informațional (SI TSMUE) va asigura colectarea și prelucrarea unor categorii de date cu caracter personal aferente operatorilor economici, conducătorilor auto și personalului de control (nume, IDNP, semnături electronice etc.).

Neincluderea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal în „Spațiul juridico-normativ” încalcă rigorile de proiectare a sistemelor informatice de stat stabilite de Legea nr. 467/2003 *cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat* și Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Informaționale nr.78/2006.

La punctul 22 se propune modificarea textului și expunerea

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

		acestui în următoarea redacție: „Deținătorul SI TSMUE este Agenția de Mediu, care asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului, precum și păstrarea permanentă a informațiilor de trasabilitate a substanțelor minerale utile.”. Ajustarea este imperativă pentru asigurarea clarității, predictibilității și acurateții normei juridice, în strictă conformitate cu exigențele art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, evitându-se astfel interpretările ambigue sau paralele în procesul de aplicare a actului. Referitor la capitolul VII, în titlul Secțiunii 1, și în titlul capitolului IX abrevierea „SI TRMUE” se substituie cu abrevierea „SI TSMUE”. Modificarea este necesară pentru asigurarea uniformității terminologice în textul actului normativ și corelarea strictă cu punctul 1 din Concept, care definește abrevierea oficială a sistemului ca fiind „SI TSMUE”. În concluzie, Ministerul Finanțelor este disponibil de a examina repetat proiectul de hotărâre, după luarea în considerare a obiecțiilor formulate.	Se acceptă, Pct.22 al proiectului de act normativ a fost modificat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat
7. Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Geologie și Seismologie)		Nu a fost prezentat avizul la solicitarea MM nr. 09-07/1999 din 18.06.2026	
		Avizare repetată	
8. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Nr. 1.4/1266/26 din 08.07.2026		Prin prezenta, în ordinea examinării repetate a proiectului de hotărâre privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026), în limita competențelor funcționale, I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” comunică următoarele propuneri la redacția definitivată a proiectului. Din cuprinsul pct. 6 al proiectului de hotărâre, se va exclude textul „înstituirea Sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase și” întrucât la pct. 1 se stabilește deja înstituirea Sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase. În proiectul Conceptului sistemului informațional de trasabilitatea substanțelor minerale utile extrase, din Anexa la proiectul de hotărâre:	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă,

		1. din denumirea Capitolului II, se vor exclude caracterele „I.”; 2. la sbp. 14.5, textul „129/2011” se va substitui cu „133/2011”, după caz „195/2024”. Or, în data de 23.08.2026 intră în vigoarea Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, urmând a fi abrogată Legea nr. 131/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.	proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat
9. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Nr. 12 – 3852 din 08.07.2026</i>		Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026), remis în procedura de expertizare, comunicăm faptul că, în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul hotărârii de Guvern, autorul a menționat că, acceptă propunerile înaintate prin Avizul nr. 12-3317 din 17.06.2026, însă ajustări în cadrul proiectului de hotărâre la Conceptul sistemului informațional, nu au fost operate. Astfel, în conformitate cu cerințele art. 55 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia trimiterea la un act normativ se realizează prin indicarea denumirii, numărului și anului adoptării, aprobării sau emiterii actului citat, comunicăm următoarele: La proiectul Conceptului: La pct. 14.5 textul „129/2011”, se va substitui cu numărul „133/2011”; la pct. 14.8 textul „690/2017”, se va substitui cu textul „1090/2013”; la pct. 14.12 anul „2012”, se va substitui cu anul „2018”.	Se ia act de informația prezentată, urmând a fi ajustat proiectul de act normativ prin prisma avizului nr. 12-3317 din 17.06.2026. Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat, la sbp. 14.5, se completează cu textul „195/2024”, or, în data de 23.08.2026 intră în vigoarea Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal în redacție nouă.
10. Ministerul Finanțelor <i>din e-Legiferare</i>		La solicitarea Ministerului Mediului nr. 09-07/2209 din 06 iulie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026) și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat.	Se ia act de informația prezentată
11. Agenția de Guvernare Electronică <i>Nr. 3007 – 226 din 16.07.2026</i>		Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare – <i>IP AGE</i>) a examinat proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026), autor – Ministerul Mediului, prezentat spre informare, și comunică următoarele. La proiectul Conceptului: 1. La subpct.16.1.2 din proiectul Conceptului este propusă scara de	Se acceptă,

	reprezentare cartografică „1:1.000.000” pentru evidența contururilor zonelor de exploatare, depozitare și prelucrare a substanțelor minerale utile extrase, scară improprie pentru delimitarea exactă a acestor zone. Potrivit pct. 18 din Anexa nr. 3 (Regulamentul cu privire la atribuirea perimetrelor geologice și miniere) la Hotărârea Guvernului nr.570/2009 din 11.09.2009, scara planului topografic aferent proiectului perimetrului minier se alege în funcție de mărimea sectorului de subsol, dar nu mai mică decât scara de 1:5000. Subsecvent, recomandăm revizuirea scării propuse la subpct.16.1.2, în sensul utilizării unei scări nu mai mici decât 1:5.000, precum și coordonarea acestui aspect cu Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, în măsura în care delimitarea vizează exclusiv zonele de exploatare (perimetrul minier). 2. La pct.34.6 se va exclude limitarea utilizării Portalului guvernamental integrat EVO exclusiv la „<i>persoanele juridice</i>”, întrucât, potrivit subpct.7.1 din proiectul Conceptului, calitatea de operator economic poate fi deținută atât de persoane juridice, cât și de persoane fizice. Reieșind din acest temei, pct.34.6 se va expune extinzând sfera de aplicare a notificărilor emise în EVO și asupra persoanelor fizice titulare ale calității de operator economic. 3. La subpct.14.5 se va substitui trimiterea eronată la „<i>Legea nr.129/2011 privind protecția datelor cu caracter personal</i>” cu trimiterea corectă la Legea nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, act normativ care va intra în vigoare la data de 23.08.2026. 4. Întrucât proiectul Conceptului reglementează evidența contururilor zonelor de exploatare și a perimetrelor de exploatare (subpct.17.2, 17.5), inclusiv prin intermediul hărților digitale și al straturilor GIS, în conformitate cu Legea nr.254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și cu Hotărârea Guvernului nr.959/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, proiectul urmează a fi supus, în mod obligatoriu, avizării de către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru.	proiectul de act normativ a fost ajustat, scara a fost corectată 1:50000, întru cât conceptul TSMUE vizează mai multe zone de exploatare, depozitare și prelucrare a substanțelor minerale utile extrase pe întreg teritoriu RM. Se acceptă, proiectul de hotărâre a Guvernului cu setul de acte adiacent a fost remis spre axaminare AGCC. Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, proiectul de hotărâre a Guvernului cu setul de acte adiacent, în regim de lucru, a fost remis spre axaminare AGCC .
12.Agenția Geodezie,	Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru a examinat proiectul Conceptului sistemul informațional de trasabilitate a substanțelor minerale	

**Cartografie și
Cadastru**

Nr.36/01-06/1097
din 27.07.2026

utile extrase (număr unic 551/MM/2026) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

În urma examinării proiectului se constată că SI TSMUE utilizează și gestionează componente spațiale, inclusiv hărți digitale, coordonate geografice, straturi tematice GIS, perimetre de exploatare, analize spațiale și schimb de date spațiale, ceea ce îi conferă caracterul unui sistem informațional geografic de stat. Cu toate acestea, proiectul nu reflectă integral cerințele cadrului normativ care reglementează infrastructura națională de date spațiale. Astfel, în vederea asigurării interoperabilității cu infrastructura națională de date spațiale și a utilizării eficiente a datelor spațiale oficiale, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru propune următoarele observații și recomandări:

1) În partea ce ține de fundamentarea juridică a proiectului (clauza de adoptare), textul „În temeiul art. 90 alin. (2) din Codul Subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 498-500, art. 678)” urmează a fi completat cu sintagma „, cu modificările ulterioare,”. Totodată, recomandăm excluderea sintagmei „al Republicii Moldova”, întrucât aceasta nu face parte din denumirea oficială a actului normativ. Observațiile menționate supra urmează a fi reflectate inclusiv Nota de fundamentare, pct. 2.1, prin completarea denumirii actului normativ cu sintagma „cu modificările ulterioare” și excluderea sintagmei „al Republicii Moldova”, în vederea asigurării utilizării uniforme și corecte a denumirii actului normativ pe întreg parcursul proiectului. De asemenea, Capitolul II și Capitolul IX urmează a fi redenumite în conformitate cu prevederile Anexei nr. 3 la Ordinul Ministrului Dezvoltării Informaționale nr. 78/2006 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006.

Totodată, observăm că, denumirea „Capitolul X Implementarea și dezvoltarea SI TSMUE”, nu corespunde structurii prevăzute de actul normativ menționat, ultimul capitol urmând a fi intitulat „Încheiere”.

2) Pe tot parcursul proiectului recomandăm substituirea termenului „geospațiale” cu termenul „spațiale”, în vederea uniformizării terminologiei utilizate cu prevederile Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale și ale actelor normative subsecvente.

3) În subpct.3.2, după sintagma „bază de date publice și integrate”,

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,

recomandăm completarea cu textul: „, inclusiv cu date spațiale și servicii de rețea conform cerințelor infrastructurii naționale de date spațiale.”

4) Subpct. 3.6 propunem a fi reformulat în următoarea redacție: „3.6. Îmbunătățirea cooperării instituționale - asigurarea schimbului de date între Ministerul Mediului, autoritățile fiscale, vamale, autoritatea coordonatoare în domeniul infrastructurii de date spațiale, precum și alte autorități publice implicate, inclusiv prin utilizarea platformei de interoperabilitate (MConnect) și a serviciilor de rețea aferente datelor spațiale, în conformitate cu legislația privind infrastructura națională de date spațiale.”

În acest sens, în conformitate cu art. 5 și art. 16 ale Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, urmează să fie completat proiectul cu prevederi exprese, la punctul 11 privind integrarea seturilor de date spațiale gestionate prin SI TSMUE în infrastructura națională de date spațiale, publicarea metadatelor și serviciilor de rețea prin Geoportalul INDS, precum și respectarea principiilor de interoperabilitate și reutilizare a datelor spațiale.

5) Pct. 14 referitor la spațiul juridico-normativ al funcționării SI TSMUE este necesar să fie completat cu următoarele acte normative în domeniul informatizării:

- a) Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;
- b) Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale;
- c) Hotărârea Guvernului nr. 701/2014 cu privire la aprobarea Metodologiei publicării datelor guvernamentale deschise;
- d) Hotărârea Guvernului nr. 737/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare a acestora;
- e) Hotărârea Guvernului nr. 738/2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale;
- f) Hotărârea Guvernului nr. 254/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de partajare a seturilor de date spațiale și a serviciilor aferente între entitățile publice și terți,
- g) Hotărârea Guvernului nr. 683/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de aplicare care stabilesc modalitățile

proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost modificat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost completat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost completat

tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, precum și termenul de implementare.

6) La subpct. 17.5 „Conturul Hărți digitale și GIS” propunem introducea a două subpuncte noi, cu următorul conținut:

„ 17.5.5. elaborarea și administrarea metadatelor aferente seturilor de date spațiale și serviciilor de rețea gestionate în cadrul SI TSMUE, în conformitate cu prevederile legislației privind infrastructura națională de date spațiale;

17.5.6. crearea, actualizarea și publicarea metadatelor care descriu seturile de date spațiale și serviciile de rețea aferente SI TSMUE prin intermediul Geoportalului Infrastructurii Naționale de Date Spațiale, în conformitate cu prevederile legislației privind infrastructura națională de date spațiale.”

7) Subpct. 16.2. propunem să fi expus în următoarea redacție:

„16.2. asigurarea interoperabilității prin efectuarea schimbului de date cu resursele și sistemele informaționale de stat relevante, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) și al serviciilor de rețea aferente datelor spațiale, pentru:”.

8) La subpct. 16.1.2 este necesară reexaminarea prevederii privind evidența conturilor zonelor de exploatare, depozitare și prelucrare, executate pe hărți digitale la scara 1:50 000. Scara indicată nu asigură nivelul de precizie necesar reprezentării limitelor reale ale acestor zone și nu este relevantă pentru realizarea funcțiilor de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase. Scara 1:50 000 nu asigură nivelul de precizie necesar reprezentării limitelor reale ale zonelor de exploatare, acestea fiind reprezentate, de regulă, pe planuri și hărți la scări mai mari, adecvate scopului tehnic. Critica menționată este valabilă inclusiv pentru punctul 29.6.3.

9) Recomandăm reformularea subpct. 17.5. Conturul „Hărți digitale și GIS” în 17.5. Conturul „Hărți digitale și analize spațiale”, deoarece SIG/GIS este un domeniu complex și vast care ține de procedura de colectare, stocare, procesare și distribuire a datelor spațiale. Subsidiar, considerăm oportună reformularea subpct. 17.5.1. administrarea hărților și straturilor tematice GIS, în 17.5.1. administrarea straturilor tematice SIG, ținând cont că o hartă este un produs final cu toate elementele distinctive, iar după

Se acceptă,

proiectul de act normativ a fost completat prin introducerea prevederilor propuse

Se acceptă,

proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,

proiectul de act normativ a fost modificată scara la 1:25000

Se acceptă,

proiectul de act normativ a fost ajustat

context se înțelege că este vorba de straturi tematice distincte aduse prin intermediul serviciilor de rețea din alte sisteme.

10) La subpct. 17.5.3. generarea cartogramelor și analizelor spațiale propunem reformularea acestuia în 17.5.3. analize spațiale, deoarece cartograma pantelor este un produs derivat din DEM, ceea ce și face obiectul analizelor spațiale. Mai mult decât atât, nu este înțeles cum sistemul va genera automat cartograma pentru un sector anume și ce algoritm va fi integrat în sistem pentru asta, dar se deduce că va fi un produs pentru toată țara inițial, iar în cadrul sistemului doar se vor suprapune straturile respective pentru analize spațiale și luare de decizii.

11) Notăm că, subpct. 17.5.4 din proiect, necesită o clarificare a noțiunii de „documentație geospațială”, întrucât termenul este unul foarte general. Nu este clar dacă se face referire la documentații tehnice aferente producerii datelor spațiale, metadata, materiale cartografice, rapoarte, descrieri ale proceselor de elaborare, documente de control al calității sau alte categorii de informații asociate datelor spațiale. Drept urmare, recomandăm revizuirea textului după cum urmează:

„17.5.4. Arhivarea și asigurarea accesului la hărțile digitale, seturile de date spațiale și documentația tehnică aferentă acestora (inclusiv metadatale, descrierile tehnice, informațiile privind sursele și procesele de producere/actualizare, după caz).”

12) La pct. 26 se propune excluderea sintagmei „inclusiv”, dar nu se limitează la”, întrucât aceasta nu corespunde regulilor de tehnică legislativă și creează incertitudine cu privire la caracterul enumerării. Recomandăm utilizarea unei formulări clare, de exemplu: „Acestea includ:” sau „Acestea sunt următoarele:”.

13) La subpct. 29.2.5 recomandăm completarea prevederii cu specificarea sistemului de coordonate MOLDREF 99, întrucât acesta reprezintă sistemul unic de coordonate al Republicii Moldova pentru lucrările geodezice, cartografice, cadastrale și de trasare, în conformitate cu Legea nr. 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică.

14) În subpct. 29.3.5. „codul INSPIRE în format UUID;” nu este clar la ce format face referire autorul și necesită reformulare, întrucât specificațiile INSPIRE nu definesc existența unui cod. INSPIRE utilizează identificatorul

Se acceptă parțial,

Spre deosebire de o hartă generală, care poate avea rol de reprezentare a elementelor geografice, cartograma este orientată spre prezentarea unui indicator sau a unui set de indicatori în raport cu teritoriul. Astfel, generarea cartogramelor permite transformarea datelor existente în reprezentări grafice ușor de interpretat și comparat.

Se acceptă,

proiectul de act normativ a fost ajustat prin modificarea prevederilor propuse

Se acceptă,

proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,

proiectul de act normativ a fost ajustat prin completarea prevederii cu specificarea sistemului de coordonate MOLDREF 99

Se acceptă, a fost ajustat

intenția normei este ca fiecare resursă minerală utilă să aibă un identificator unic, interoperabil

obiectului spațial (inspireId), iar UUID poate reprezenta un identificator unic universal, fără a constitui însă un „cod INSPIRE”.

15) La pct. 31 recomandăm completarea prevederilor privind schimbul de date cu mențiunea că, schimbul seturilor de date spațiale, se realizează inclusiv prin servicii de rețea, în conformitate cu legislația privind infrastructura națională de date spațiale și anume: „... , și prin servicii de rețea și mecanisme de interoperabilitate prevăzute de legislația privind infrastructura națională de date spațiale.”

16) Subpct. 32.6.4 necesită o revizuire a formulării, deoarece termenul „hărți expirate” nu este unul adecvat în contextul gestionării datelor spațiale. Hărțile, ca produse cartografice, nu „expiră”, ci pot deveni neactuale, depășite din punct de vedere informațional sau își pot pierde relevanța în raport cu modificările survenite în teren ori cu cerințele utilizatorilor. Astfel, propunem reformularea sintagmei „evidența hărților expirate” printr-o formulare mai exactă „evidența versiunilor anterioare ale hărților sau evidența hărților neactualizate/depășite, în conformitate cu reglementările privind gestionarea datelor spațiale oficiale”.

17) Pct. 33 propunem a fi formulat în următoarea redacție:

„33. Pentru schimbul de date, SI TSMUE interacționează, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), al serviciilor de rețea aferente datelor spațiale, inclusiv cu utilizarea MConnect Events prin interfețe de programare a aplicațiilor (API), pentru expunerea evenimentelor în timp real în contextul realizării serviciilor proactive, cu următoarele resurse și sisteme informaționale:”.

18) Subpct. 33.5 nu este suficient de clar, deoarece nu este explicat rolul concret al „Sistemului informațional geospațial (GIS) guvernamental” în procesul de import și validare a datelor spațiale aferente perimetrelor de exploatare, transport și depozitare. Formularea actuală nu permite identificarea tipului de date vizate, a mecanismului de validare și a responsabilităților instituționale implicate. Considerăm necesară revizuirea și concretizarea prevederii prin indicarea expresă a sistemului/platformei utilizate și a funcționalităților urmărite. În cazul în care autorul are în vedere utilizarea Geoportalului Infrastructurii Naționale de Date Spațiale (Geoportalul INDS – <https://geoportalinds.gov.md>), este necesar de precizat că acesta reprezintă platforma tehnică națională destinată evidenței și

și persistent, atunci formularea „identificatorul INSPIRE, în format UUID” este clară

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost completat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat prin
prisma modificării sintagmelor

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost modificat prin
prisma Legii nr.254/2016 cu următorul cuprins:

„33.5. Sistemul informațional geografic de stat „Geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale” (Geoportalul INDS) – pentru asigurarea identificării, accesului și schimbului de date spațiale aferente perimetrelor de exploatare, infrastructurii de transport și spațiilor de depozitare, prin intermediul

		accesului la metadatele privind seturile de date spațiale și serviciile de rețea, în conformitate cu prevederile art. 6 și 7 din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale. Prin intermediul Geoportalului INDS se asigură identificarea și accesul utilizatorilor la datele spațiale și serviciile de rețea publicate de producătorii de date spațiale, fără a constitui un sistem de colectare, import sau validare directă a datelor spațiale. În context, recomandăm reformularea subpct. 33.5, cu delimitarea clară a rolului Sistemului informațional geospațial guvernamental, menționat de către autor. 19) În Nota de fundamentare, punctul 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative, informația prezentată este insuficientă și neclară din punct de vedere bugetar. În special, nu sunt indicate costurile estimative concrete aferente dezvoltării și mentenanței subsistemului, lipsind defalcarea pe categorii de cheltuieli, perioada de implementare, precum și sursele exacte de finanțare. În acest sens, propunem completarea informației aferente impactului financiar prin indicarea valorilor estimative ale costurilor necesare pentru dezvoltarea, implementarea și mentenanța subsistemului, cu prezentarea structurii cheltuielilor, a etapelor și termenelor de realizare, precum și a surselor de finanțare identificate. Totodată, urmează a fi precizat dacă implementarea proiectului implică cheltuieli suplimentare din bugetul public național și, în cazul unui răspuns afirmativ, cuantumul estimat al acestora și autoritatea responsabilă de suportarea cheltuielilor. În contextual celor menționate, proiectul poate fi susținut, cu condiția examinării și integrării observațiilor și recomandărilor formulate în prezentul aviz.	metadatelor și serviciilor de rețea publicate de entitățile publice responsabile de seturile de date spațiale” Se acceptă parțial, punctul 4.2. al notei de fundamentare a fost ajustat. Cu privire la observație, menționăm că, la etapa actuală, estimarea detaliată a costurilor aferente dezvoltării, implementării și mentenanței SI TSMUE este prematură, acestea urmând a fi determinate în cadrul elaborării Regulamentului privind funcționarea și administrarea sistemului, în funcție de soluția tehnică, arhitectura și funcționalitățile acestuia. Totodată, Ministerul Finanțelor s-a expus asupra proiectului și nu a identificat obiecții la stabilirea, la această etapă, a unor alocații bugetare distincte pentru implementarea SI TSMUE. Detalierea costurilor și a surselor de finanțare va fi realizată la etapele ulterioare de dezvoltare și implementare a sistemului.
13. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr.14-2461 din 20.07.2026</i>		Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026) remis spre expertizare, conform competențelor funcționale, comunicăm despre lipsa de propuneri și obiecții.	Se ia act de informația prezentată
		Expertizare	
14. Ministerul		Ministerul Justiției a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului	

Justiției

Nr.04/2-8330
din 27.07.2026

privind aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026), prezentat spre expertizare și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

Potrivit notei de fundamentare, intervenția propusă are ca obiectiv instituirea unui cadru normativ unitar pentru crearea și funcționarea Sistemului informațional „Trasabilitatea substanțelor minerale utile extrase” (SI TSMUE), în vederea asigurării evidenței centralizate, trasabilității, monitorizării și controlului activităților de cercetare, explorare, exploatare, transport, depozitare, prelucrare și valorificare a substanțelor minerale utile, precum și pentru consolidarea transparenței, interoperabilității instituționale și prevenirii activităților ilicite în domeniul utilizării subsolului.

Pe plan redacțional, sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, sunt de semnalat următoarele observații și sugestii:

Cu referire la proiectul hotărârii:

La pct. 2, cuvintele „conform anexei” se vor substitui cu textul „(se anexează)”.

La pct. 6, textul „instituirea Sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase și” se va exclude, deoarece această acțiune este deja prevăzută la pct. 1 din proiectul hotărârii.

Cu referire la proiectul Conceptului:

În parafa de aprobare textul „Anexă la Hotărârea Guvernului nr. ____ din ____ 2026” se va substitui cu textul „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ____/2026”, conform rigorilor normative.

La pct. 3, se va revizui și reformula sintagma „va facilita alinierea Republicii Moldova la prevederile Codului subsolului nr. 246/2024”, având în vedere că este eronată din punct de vedere juridic. Republica Moldova, ca stat suveran și subiect de drept public, nu se „aliniază” la o lege internă adoptată de propriul său Parlament.

Din denumirea capitolului II „Dispoziții generale” se va exclude textul „I.”.

La pct. 7 alineatul introductiv se va reformula după cum urmează: „7. În sensul prezentului Concept se utilizează noțiunile definite în Codul subsolului nr. 246/2024, Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, precum și următoarele noțiuni:”, iar

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

Se acceptă,
proiectul de act normativ a fost ajustat

	noțiunile propuse se vor expune în ordinea alfabetică, conform rigorilor tehnicii legislative. Adicional, se va revedea definirea fondului de stat de informații privind subsolul, deoarece nu determină clar sensul acestuia. La pct. 12, se consideră necesară reexaminarea modului de redactare a enumerării principiilor, întrucât partea introductivă a normei stabilește deja că „Principiile fundamentale pe baza cărora va fi proiectat și implementat SI TSMUE sunt:”. În acest context, repetarea termenului „principiul” la fiecare element al enumerării este de prisos. Astfel, pentru asigurarea unei redactări concise, unitare și conforme regulilor de tehnică legislativă, urmează a fi indicat expres denumirea fiecărui principiu, fără repetarea termenului „Principiul”. La capitolul III „Spațiul juridico-normativ al funcționării SI TSMUE”: Pentru încadrarea în exigențele de tehnică legislativă, actele normative citate în text urmează a fi expuse ținând cont de ordinea cronologică în care au fost adoptate, cu păstrarea ierarhiei. Totodată, menționăm necesitatea indicării corecte a actului normativ la care se face trimitere (a se revedea în acest sens conținutul subpct. 14.8, 14.12). La subpct. 14.5 se va revedea referința la Legea nr. 129/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, deoarece la data de 23.08.2026 urmează să intre în vigoare Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal. Sbp. 32.1-32.6 se vor indica la puncte separate, deoarece nu reprezintă diviziuni ale pct. 32. Cu referire la capitolul X „Implementarea și dezvoltarea SI TSMUE” semnalăm că atât denumirea acestuia, cât și conținutul urmează a fi ajustate la structura concepției sistemului, prevăzută în anexa nr. 3 la <i>Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006</i>, aprobată prin <i>Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006</i>. Astfel, ultimul capitol al Conceptului, potrivit <i>Reglementării tehnice enunțate</i>, se va denumi „Încheierea” și va conține informații despre rezultatele planificate ale implementării sistemului și despre măsurile primordiale privind crearea lui.	Se acceptă, proiectul de act normativ a fost redactat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost corectat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat Se acceptă, proiectul de act normativ a fost ajustat
15. Centrul	Prin prezenta, cu referire la proiectul hotărârii Guvernului privind	

Național Anticorupție Nr. 06/2/12697 din 15.07.2026	aprobarea Conceptului sistemului informațional de trasabilitate a substanțelor minerale utile extrase (număr unic 551/MM/2026), comunicăm următoarele. Prezentul proiect este un proiect de act normativ exceptat de la expertiza anticorupție, în sensul art. 28 alin. (2) lit. g) din Legea integrității nr. 82/2017. Conform legii prenotate: <i>„Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative, precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția actelor prin care se aprobă conceptele sistemelor informaționale”.</i> Prin urmare, proiectul prenotat nu se supune expertizei anticorupție.	Se ia act de informația prezentată